

До
Председателя на Научното жури
по конкурс за заемане
на академичната длъжност „професор”
в Международно висше бизнес
училище - Ботевград

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Тенчо Колев Дундов

професор, д-р по право в Юридическия факултет на Софийския
университет „Св. Климент Охридски”,
с последна хабилитация в областта 3.6. Право (Обща теория на държавата
и правото)

относно: материалите, представени за участие в конкурс за заемане
на академичната длъжност „професор” в Международно висше бизнес
училище - Ботевград, област на висше образование: 3.Социални, стопански
и правни науки, професионално направление: 3.6. Право (Информационно
право)

Уважаеми членове на научното жури,

В конкурса за „професор”, обявен в ДВ бр. 17, от 23.02.2018 г.,
съгласно решение на АС за нуждите на Международно висше бизнес
училище – Ботевград, като кандидат участва Ирина Стефанова Цакова,
доктор по право, доцент по Информационно право в същия университет.

Със заповед № 152/26.04.2018 г. на Ректора на Международно висше
бизнес училище - Ботевград съм определен за член на научното жури за
заемане на академичната длъжност „професор“ в МВБУ по област на

висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6 Право (Информационно право). С решение на назначеното жури съм определен за един от рецензентите в конкурса.

1. Общо представяне на кандидата.

Представените от Ирина Стефанова Цакова материали съответстват напълно с ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и с Правилника за развитие на академичния състав на Международно висше бизнес училище – Ботевград. Представените документи отразяват пълното изпълнение на всички изисквания за етапите на процедурата по обявяването на конкурса и неговото провеждане.

Ирина Цакова е магистър по право от Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През февруари 2009 г. придобива научната степен доктор по право, като защитава докторска дисертация на тема: „Правно регулиране на социалното взаимодействие във виртуалното пространство“, в СУ „Св. Климент Охридски“, в Юридическия факултет, в Катедра „Обща теория на държавата и правото“.

От 2004г. до момента Ирина Цакова е преподавател по учебните дисциплини „Основи на правото“, „Търговско право“ и „Право и интернет“ в Международно висше бизнес училище – Ботевград. През 2018 г. е избрана за хоноруван преподавател по дисциплината „Право и интернет“ в Университета за национално и световно стопанство, София. От 2002 г. до 2017 г. е адвокат в Софийска адвокатска колегия. От 2017 г. до момента е главен експертен сътрудник в Комисията по правни въпроси на Народното събрание на Република България.

Ирина Цакова е член на Работната група за изработване на Оперативната програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.; член на

Академичния съвет на Международното висше бизнес училище. Владее английски и руски език.

Като преподавател в МВБУ доц. Ирина Цакова упражнява достатъчна по обем учебно-педагогическа заетост в редовната, задочната и дистанционната форма на ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”, в рамките на следните академични курсове: „Основи на правото”, „Право и интернет”. В съответствие с депозираната справка през последните шест семестъра в рамките на трите поредни учебни години /2015 – 2018г./, доц. Цакова реализира общо 1140 академични часа аудиторна заетост във висшето училище. Едновременно тя е автор на 6 учебни програми. През последния тригодишен период е научен ръководител на 8 и рецензент на 4 магистърски тези. Разработените учебници отговарят на академичните стандарти за организиране на учебния процес в конкурентна среда и на научната специалност на обявения конкурс. В тяхното съдържание е отразен натрупаният научен опит и познания на автора върху академичните практики във висшето образование.

2. Научна и изследователска дейност

За участието си в конкурса кандидатът представя общо 26 публикации, които отговарят на изискванията на действащите академични стандарти: както следва монографии – 2 броя; студии - 2 броя; научни статии – 14 броя; научни доклади – 5 броя; учебници – 5 броя, включително в съавторство с Тенчо Колев/Колев, Т., Цакова И., Право и Интернет. Въведение в правото и правното регулиране на виртуалното пространство. Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, С., 2015 г./. Известно е, че учебниците не подлежат на оценъчен анализ, но представят работата на кандидата, с оглед на научния му и на преподавателския му профил и наред с основните публикации се включват в общата преценка за творчеството му.

Сред представените публикации самостоятелно са разработени 26 броя, а в съавторство – 5 броя. 26 са издадени на български език, а 5 - на чужд език. Монографиите, студиите и статиите са публикувани в академични издателства и специализирани периодични издания, а научните доклади са публикувани в тематични сборници и са презентирани на научни конференции.

За рецензиране в настоящия конкурс са представени една монография и три статии. Като хабилитационен труд е представена монографията „Електронният документ като доказателство в гражданския процес”, С., изд. Авангард Прима, 2018г., в обем от 321 стр. Предметът на монографичния труд се свързва с определяне на същността и спецификите на електронния документ като доказателство в гражданския процес. Като цел на монографията авторът е извел анализът на въздействието на спецификите на електронните писмени доказателства като източници на информация за правно- и доказателственорелевантните факти върху принципите на гражданското съдопроизводство и общите правила на доказването в гражданския процес.

Така очертаните предмет и цел на монографичния труд намират своето адекватно отражение в неговата структура. Той се състои от увод, три параграфа: „Функционални характеристики и правен режим на електронния документ”, „Процесуалноправни особености на електронния документ като доказателство в гражданския процес” и „Формална доказателствена сила на електронния документ”, заключение и списък на литературата, с общ обем 321 стр. на хартиен носител.

В първия параграф авторът отделя внимание на електронният документ като писмено доказателствено средство. В исторически план е проследено развитието на понятието за електронен документ и неговите легални дефиниции в европейското и българското законодателство. Интерес представлява изследването в частта отделена на правния режим на

електронно съхранената информация /electronic stored information, ESI/ в страните от Общото право / The Sedona Principles Addressing Electronic Discovery, Federal Rules of Civil Procedure, FRCP, CPR PD31 Practice Direction 31B – Disclosure. В тази част авторът прави логичният извод, че, независимо от съществените различия в двете правни системи и ролята на съдията в процеса, допускането на електронни документи като доказателства в съдебното производство поставя еднакви въпроси и предизвикателства. Като отчита все по – засилващата се роля на съдията и увеличаването на неговата дискреционна власт, в контекста на електронните доказателствени средства, авторът заключава, че в този смисъл информационните технологии ще ускорят процеса на „сближаване“ на двете системи.

Във втория параграф (Процесуални особености на електронния документ като доказателство в гражданския процес) са разгледани съществени за процесуалноправната теория въпроси като: спецификите на електронния документ в контекста на отношението „изявление – материален носител – начин на материализиране на изявлението”, изясняване на понятието за документ и функционална връзка между информация и материален носител, определяне на спецификите в отношението „автор – електронно изявление”, анализ на средствата за автентификация на електронните изявления, създадени, изпратени, получени и съхранени чрез електронни средства; пето: определяне на техниките за посочване, представяне и събиране на електронни документи в качеството им на доказателства в граждански процес.

Третият параграф /Формална доказателствена сила на електронния документ/ е разделен на две части. В първата част се разглеждат функционални аспекти на процесите, свързани с идентификация на лицата, автентификация и цялостност на електронните изявления, същност и правен режим на електронните удостоверителни услуги. Тя е логически

свързана с втората част, която е посветена темата за автентификацията на електронни изявления, създадени, изпратени, получени и съхранени чрез електронни средства за създаване, обработка, съхранение и пренос на данни. на електронния документ и в тази връзка с формалната доказателствена сила на електронния документ. Анализът се основава на съдебната практика, свързана с признаване на формална доказателствена сила на електронни изявления, разменени чрез електронна поща (e-mail), чрез затворени електронни системи, в интернет форум и фейсбук.

Като принос на автора в съвременната правна теория може да се посочи и връзката между спецификите на електронния документ като доказателствено средство и дискреционната власт на съдията. Тя посочва необходимостта от това съдията да „създава правила” и насочва страните във връзка със събирането и представянето на електронни документи, включително и метаданните към тях, като бъдат възприети ясни и обективни критерии отнасящи се до нивата на търсене, въпроси, свързани със запазване или възстановяване на недостъпна или изтрита информация.

Може уверено да се твърди, че монографията е актуално изследване, насочено към усъвършенстване на правораздаването и в този смисъл, насочено към очакванията за съдебна реформа в страната.

Авторът успешно защитава разбирането, че промяната в съществените характеристики на документа, като доказателствено средство, предполага необходимостта от съобразяване на процесуалните действия на съда и страните по посочване, допускане, представяне и събиране на електронни документи с тяхната специфика. Използването на електронния документ като доказателство в процеса поставя и редица въпроси, свързани с прилагане на правилата за доказателствената сила на писмените документи и разпределяне на тежестта на доказване. Изводите, до които водят разсъжденията в монографията имат приносен характер, както за

законодателството, с оглед на направените предложения de lege ferenda, така и с оглед на административната и съдебната практика.

От представените за рецензиране статии на първо място следва да се отбележи статията „К вопросу об электронном управлении и унификации метаданных /на материалах ЕС и Болгарии/“, публикувана в Научный журнал Алтайский вестник Финансового университета при Правительстве РФ, ISSN 2541-9919, №2, в съавторство с проф. д-р Людмила Мукова. Статията е посветена на въпроси, свързани с правната уредба на отворените данни за целите на електронното управление. Научните разсъждения в статията показват задълбоченост на изследователската мисъл и сериозни приноси елементи.

Втората статия - „Формална доказателствена сила на електронния документ/Кратък коментар на съдебната практика/, публикувана в списание Търговско и облигационно право, ISSN: 1313-8133, Издателски комплекс Труд и право, кн.2, 2018 г.се разглежда въпросите, свързани с идентификацията и автентификацията на електронни изявления. Изследвана е съдебната практика по въпросите за формалната доказателствена сила на електронни изявления, разменени чрез електронна поща /e-mail/ и на електронни изявления, направени чрез затворени електронни системи. Изводите са наложени от практиката и имат актуално значение за развитието на материята, на която е посветила вниманието си доц. Цакова.

3. Лични впечатления от кандидата

Познавам доц. д-р Ирина Цакова и личните ми впечатления от нея са положителни. Тук следва да отбележа съвместната ни работа по разработването на три учебника, а именно : Право и Интернет. Въведение в правото и правното регулиране на виртуалното пространство, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2015; Въведение в

правото, Електронен учебник, Международно висше бизнес училище, ISBN 978-954-9432-59-6, 2012г. и Въведение в правото и основни институти на частното право, Учебник, Международно висше бизнес училище, ISBN-10: 954-9432-17-3; ISBN -13: 978-954-9432-17-6, 2006г.

4. Мнения, препоръки и бележки по дейността на кандидата.

Впечатлението ми от кандидата и нейното творчество, а също и професионалните ѝ качества е позитивно. Препоръката ми към нея е да използва своя научен потенциал и практически опит в развитието на ИКТ правото, както и да продължи изследването на предмета на рецензираната от мен монография в областта на административния и наказателния процес.

Заклучение

Документите и материалите, представени от доц. д-р Ирина Цакова, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и другите нормативни актове.

Кандидатът в конкурса е представила достатъчен брой научни съчинения, публикувани след получаване на ОНС „доктор“. В трудовете на кандидата има оригинални научни и научно-приложни приноси.

Смятам, че доц. д-р Ирина Цакова съответства на изискванията, които се предявяват за заемане на академичната длъжност „професор“. Предлагам на научното жури да приеме положително становище по отношение на кандидата в конкурса и да предложи на Академичния съвет на Международно висше бизнес училище - Ботевград, да избере доц. д-р Ирина Стефанова Цакова на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6. Право (Информационно право).

19 май 2018 г.

.....

Проф. д-р Тенчо Колев